

Aan de Gemeenteraad.

Raadsvergadering : 27 november 2014
Nummer :
Commissie : Commissie Samenleving
Portefeuillehouder : wethouder J. Botter
Afdeling : Publiekszaken
Opsteller : R. Heilig en Pauline Veldkamp
Productiedatum : 29 september 2014
Vaststellingsdatum : 7 oktober 2014
B&W
Fatale datum :
Registratienummer : 2014051774
Reg.nrs(s) bijlage(n) :
Onderwerp : Vaststelling Verordening Jeugdhulp Bloemendaal 2015

Korte inhoud voorstel

Gemeenten moeten in principe voor 1 november 2014 de Verordening Jeugdhulp 2015 vaststellen. De verordening moet in werking treden op het moment dat de nieuwe Jeugdwet in werking treedt. De beoogde datum van inwerkingtreding is 1 januari 2015.

1. Aanleiding

Per 1 januari 2015 treedt de nieuwe Jeugdwet in werking waarmee de gemeente de verantwoordelijkheid krijgt over een groot aantal nieuwe voorzieningen voor de jeugd. Deze voorzieningen vallen nu onder diverse wetten, namelijk onder de wet op de Jeugdzorg, de Zorgverzekeringswet en de AWBZ. Iedere wet kent nu een eigen systematiek van indicatiestelling en zorgtoewijzing. Binnen de nieuwe Jeugdwet bepaalt de gemeente op welke wijze de toewijzing van voorzieningen plaats vindt en legt dit vast in de verordening.

2. Probleem-en doelstelling/oplossingen/effecten

Gemeenten moeten voor 1 november 2014 de Verordening jeugdhulp 2015 vaststellen. De VNG heeft, zoals gebruikelijk, een modelverordening ontwikkeld. In de modelverordening zijn in ieder geval de onderwerpen opgenomen die de raad, op grond van de Jeugdwet, bij verordening dient te regelen. De Verordening jeugdhulp Bloemendaal 2015 is gebaseerd op de modelverordening van de VNG. De modelverordening biedt een aantal keuzemogelijkheden per te regelen onderwerp. De keuzes betreffen o.a. de bevoegdheidsverdeling tussen de raad en het college, de mate waarin de gemeente specifieke onderwerpen opneemt in de verordening en de inrichting van het proces om te komen tot de toewijzing van jeugdhulp.

Keuzes

College-Raad

Het heeft veelal de voorkeur om voor een verordening, waarin - waar mogelijk- het college wordt opgedragen, of de bevoegdheid wordt verleend, nadere regelingen te treffen. Dat kunnen uitvoeringsregelingen of uitvoeringsbesluiten zijn. Het voordeel hiervan is dat op relatief korte termijn wijzigingen kunnen worden doorgevoerd. Het nadeel is dat de raad op betreffende onderwerpen geen directe controle meer heeft. In de voorliggende verordening worden diverse zaken reeds vastgelegd in de verordening, en een aantal zaken niet. Deze zaken zijn gericht op de geheel nieuwe taken van de gemeente inzake jeugdhulp, waarbij vooraf niet duidelijk is of hetgeen in de verordening is bepaald goed aansluit bij de praktijk. Het is daarom temeer van belang om, zeker in aanvang, flexibel te kunnen reageren op de effecten van de decentralisatie. Deze kunnen immers grote gevolgen hebben voor de gebruikers van de hulp.

Duidelijkheid

In de verordening kiezen we ervoor om verschillende facultatieve onderwerpen zoals benoemd in de modelverordening wel op te nemen, om zo duidelijkheid te geven voor cliënten. Daarbij gaat het bijvoorbeeld over het PGB, de vertrouwenspersoon, de klachtenregeling en de inspraak.

Proces

We kiezen voor vermindering van de bureaucratie bij het verstrekken van jeugdhulpvoorzieningen. Het beschreven facultatieve proces in de modelverordening geeft richting, maar kan ook onnodige vertraging opleveren. Daarbij gaat het om het melden van een hulpvraag, vooronderzoek, gesprek, verslag, aanvraag en tot slot een beschikking. Slechts wanneer er sprake is van een hulpvraag waarbij verwacht wordt dat individuele voorzieningen nodig zijn, kunnen deze stappen worden gevolgd. In de verordening benoemen we deze stappen wel, maar niet in detail. We geven hiermee ruimte aan de deskundige professionals die dit proces uitvoeren. Een beschikking afgeven is niet altijd nodig maar wel als een aanvraag wordt afgewezen en uiteraard kan ook iedere cliënt die dit wenst zelf verzoeken om een beschikking. In het beleidsplan staat het proces gedetailleerd beschreven. Verder maken we gebruik van een regionaal afgestemd afwegingskader, waarin het proces en de overweging om te komen tot toewijzing van hulp duidelijk worden beschreven.

Hardheidsclausule

We nemen een hardheidsclausule op in de verordening. Op deze wijze kan worden afgeweken van de regels in de verordening op het moment dat deze onbedoeld negatief uitpakken voor een cliënt.

PGB

De gemeente biedt de mogelijkheid tot inzet van een Persoonsgebonden Budget (PGB) in plaats van zorg in natura. We doen dit conform de wetgeving. Er wordt in de tarieven een onderscheid gemaakt tussen tarieven voor inzet professionele hulp en niet-professionele hulp.

Afstemming met het beleidsplan

Op grond van artikel 2.2 van de Jeugdwet dient de raad periodiek een plan vast te stellen met betrekking tot het door het gemeentebestuur te voeren beleid betreffende preventie en jeugdhulp, de uitvoering van kindbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering. In de verordening zijn regels vervat die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van het beleidsplan en de door het college ter uitvoering daarvan te nemen besluiten of te verrichten handelingen. De verordening dient daarom te worden afgestemd op het, eveneens door de raad vast te stellen, beleidsplan. In artikel 2.2 van de Jeugdwet is bepaald wat in het beleidsplan minimaal dient te worden opgenomen.

3. Financiële aspecten/risico's

De vaststelling van de verordening heeft geen rechtstreekse gevolgen. Uitgangspunt is een budgettair neutrale uitvoering. Het budget voor 2015 is 2.093.000 euro. Vanaf 2016 wordt gewerkt met een objectief verdeelmodel. Of de gemeente hierbij voordeel- of nadeelgemeente zal zijn, wordt in december 2014 bekend.

4. Communicatie aspecten

Binnen de brede communicatie op het terrein van de Jeugdhulp en de Decentralisaties Sociaal Domein is communicatie aan bestaande en toekomstige cliënten opgenomen. Hierbij hoort ook het bieden van duidelijkheid over de verordening Jeugdhulp. De verordening Jeugdhulp zal worden gepubliceerd op de websites www.cjgbloemendaal.nl en op www.bloemendaal.samenzorgen.net

De deelnemers aan het Jeugdhulpteam worden geschoold en betrokken bij de communicatie over de verordening.

5. Voorstel

Vaststellen van de verordening Jeugdhulp Bloemendaal 2015

6. Uitvoering

De uitvoering van de verordening ligt bij de afdeling Publiekszaken in samenwerking met het Centrum voor Jeugd en Gezin en de Intergemeentelijke Afdeling Sociale Zaken.

Burgemeester en wethouders van Bloemendaal,

R.Th.M. Nederveen , burgemeester.

A.Ph. van der Wees , secretaris.

Advies Commissie

Verordening Jeugdhulp Bloemendaal 2015

De raad van de gemeente Bloemendaal:

gelezen:

het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 7 oktober 2014;

gelet:

op de artikelen 2.9, 2.10, 2.12 en 8.1.1, vierde lid, van de Jeugdwet;

overwegende:

dat, op grond van de Jeugdwet, de verantwoordelijkheid voor het organiseren van goede en toegankelijke jeugdhulp bij de gemeente is belegd, waarbij het uitgangspunt is dat de verantwoordelijkheid voor het gezond en veilig opgroeien van de jeugdigen allereerst bij de ouders en de jeugdige zelf ligt;

dat het noodzakelijk is regels te stellen met betrekking tot de, door het college te verlenen, individuele voorzieningen en overige voorzieningen;

dat het noodzakelijk is regels te stellen over de wijze waarop de toegang tot en de toekenning van een individuele voorziening wordt afgestemd met andere voorzieningen op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning, werk en inkomen;

dat het noodzakelijk is regels te stellen over de wijze waarop de hoogte van het persoonsgebonden budget wordt vastgesteld;

dat het noodzakelijk is regels te stellen ter bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een individuele voorziening of een persoonsgebonden budget, alsmede van misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet;

dat het noodzakelijk is regels te stellen ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van jeugdhulp of de uitvoering van een kindbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit daarvan.

tenslotte overwegende:

dat het wenselijk is te bepalen onder welke voorwaarden degene aan wie een persoonsgebonden budget wordt verstrekt, de jeugdhulp kan betrekken van een persoon die behoort tot diens sociale netwerk;

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad der gemeente Bloemendaal, gehouden op 27 november 2014.

, voorzitter

, griffier

Verordening jeugdhulp Bloemendaal 2015.

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze verordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- andere voorziening: voorziening, anders dan in het kader van de Jeugdwet, op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning of werk en inkomen;
- hulpvraag: behoefte van een jeugdige of zijn ouders aan jeugdhulp in verband met opgroei- en opvoedingsproblemen en stoornissen, als bedoeld in artikel 2.3, eerste lid, van de wet, niet zijnde een vraag om advies;
- individuele voorziening: op de jeugdige of zijn ouders toegesneden voorziening als bedoeld in artikel 2, tweede lid;
- overige voorziening: overige voorziening als bedoeld in artikel 2, eerste lid;
- pgb: persoonsgebonden budget als bedoeld in artikel 8.1.1 van de wet, zijnde een door het college verstrekt budget aan een jeugdige of zijn ouders dat hen in staat stelt de jeugdhulp die tot de individuele voorziening behoort van derden te betrekken;
- afwegingskader: instrument dat wordt gebruikt door de CJG coaches bij de beoordeling en toekenning van ondersteuning en jeugdhulp.
- wet: Jeugdwet.

Artikel 2. Vormen van jeugdhulp

1. De volgende vormen van overige voorzieningen zijn beschikbaar:
 - Informatie en advies
 - Activiteiten zoals trainingen, cursussen, themabijeenkomsten
 - Ondersteuning door vrijwilligers
 - Jeugdgezondheidszorg
 - Jongerenwerk
 - (School)maatschappelijk werk
 - Gezinsondersteuning (door CJG coaches)
 - Meldpunt Veilig Thuis (voorheen AMHK, advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling)
 - Meldpunt Crisisopvang

2. De volgende vormen van individuele voorzieningen zijn beschikbaar:
 - Generalistische basis Geestelijke Gezondheidszorg
 - Specialistische Geestelijke Gezondheidszorg

 - Specialistische jeugd en opvoedhulp
 - Pleegzorg
 - Crisiszorg
 - Jeugdbescherming
 - Jeugdreclassering
 - Jeugdzorg Plus
 - Residentiële hulp

 - Ondersteuning van jeugdigen met een beperking, te weten:
 - Groepsbegeleiding (inclusief vervoer);
 - Individuele begeleiding;
 - Persoonlijke verzorging;
 - Kortdurend verblijf.

 - Multifocale zorg

Artikel 3. Toegang tot jeugdhulp via de huisarts, medisch specialist of jeugdarts

1. Het college draagt zorg voor de inzet van jeugdhulp na een verwijzing door de huisarts, medisch specialist en jeugdarts naar een jeugdhulpaanbieder, als en voor zover genoemde jeugdhulpaanbieder van oordeel is dat jeugdhulp nodig is.

2. Het college kan de te verlenen individuele voorziening, dan wel het afwijzen daarvan, vastleggen in een beschikking als bedoeld in artikel 6.

Artikel 4. Toegang tot jeugdhulp via de gemeente

1. Met betrekking tot de voorwaarden voor toekenning, de wijze van beoordeling van en de afwegingsfactoren bij een individuele voorziening, alsmede de wijze waarop de toegang tot en de toekenning van een individuele voorziening wordt afgestemd met andere voorzieningen op gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning, werk en inkomen draagt het college er zorg voor dat hierbij het afwegingskader als bedoeld in artikel 1 wordt toegepast door de gemeente gemandateerde CJG coaches bij de toeleiding naar hulp.
2. In het proces van toegang tot jeugdhulp doorlopen de door de gemeente gemandateerde CJG coaches de volgende stappen:
 - melding hulpvraag
 - bevestiging hulpvraag
 - vooronderzoek
 - gesprek
 - besluit over toewijzing van hulp
3. Het college geeft aan op welke wijze hij jeugdigen en ouders informeert over de mogelijkheid en het belang om in bepaalde gevallen een beroep op jeugdhulp te doen.
4. In ieder geval als de jeugdige of zijn ouders hierom verzoeken, wanneer het de verstrekking van een pgb betreft, bij een afwijzing en wanneer dit voor het juridisch proces nodig is, legt het college de toekenning van de te verlenen individuele voorziening, dan wel het afwijzen daarvan, vast in een beschikking als bedoeld in artikel 6.

Artikel 5. Toegang jeugdhulp via de gecertificeerde instelling of kinderrechter

Het college zorgt conform de Jeugdwet voor inzet van de jeugdhulp die de rechter of de gecertificeerde instelling nodig acht bij de uitvoering van een kindbeschermingsmaatregel, die de rechter, het openbaar ministerie, de selectiefunctaris, de inrichtingsarts of de directeur van de justitiële inrichting nodig achten bij de uitvoering van een strafrechtelijke beslissing, of die de gecertificeerde instelling nodig acht bij de uitvoering van jeugdreclassering.

Artikel 6. Inhoud beschikking

1. In de beschikking tot verstrekking van een individuele voorziening wordt in ieder geval aangegeven of de voorziening in natura of als pgb wordt verstrekt.
2. Bij het verstrekken van een individuele voorziening in natura wordt in de beschikking in ieder geval vastgelegd:
 - a. welke de te verstrekken voorziening is en wat het beoogde resultaat daarvan is;
 - b. wat de ingangsdatum en de duur is van de verstrekking;
 - c. hoe de voorziening wordt verstrekt, en, indien van toepassing,
 - d. welke andere voorzieningen relevant zijn, of kunnen zijn.
3. Bij het verstrekken van een individuele voorziening in de vorm van een pgb wordt in de beschikking in ieder geval vastgelegd:
 - a. voor welk resultaat het pgb kan worden aangewend;
 - b. welke kwaliteitseisen gelden voor de besteding van het pgb;
 - c. wat de hoogte van het pgb is en hoe dit is berekend;
 - d. wat de ingangsdatum en de duur is van de verstrekking waarvoor het pgb is bedoeld, en
 - e. de wijze van verantwoording van de besteding van het pgb.
4. Als sprake is van een te betalen ouderbijdrage worden de jeugdige of zijn ouders daarover in de beschikking geïnformeerd.

Artikel 7. Regels voor pgb

1. Het college verstrekt een pgb in overeenstemming met artikel 8.1.1 van de wet.
2. Het tarief voor een pgb:

- a. is gebaseerd op een door de jeugdige of zijn ouders opgesteld plan over hoe zij het pgb gaan besteden;
 - b. is toereikend om effectieve en kwalitatief goede zorg in te kopen, en
 - c. bedraagt ten hoogste de kostprijs van de in de betreffende situatie goedkoopst adequate voorziening in natura.
3. De hoogte van een pgb is opgebouwd uit verschillende kostencomponenten, zoals salaris, vervanging tijdens vakantie, verzekeringen en reiskosten.
 4. De persoon aan wie een pgb wordt verstrekt kan de jeugdhulp onder de volgende voorwaarden betrekken van een persoon die behoort tot zijn sociale netwerk:
 - a. dat deze persoon voor zijn diensten maximaal het op grond van de Wet langdurige zorg geldende pgb-uurtarief voor hulp van niet-professionele hulpverleners krijgt betaald;
 - b. dat deze persoon heeft aangegeven dat de zorg aan de belanghebbende voor hem niet tot overbelasting leidt, en
 - c. dat tussenpersonen of belangenbehartigers niet uit het pgb worden betaald.

Artikel 8. Nieuwe feiten en omstandigheden, herziening, intrekking of terugvordering

1. Onverminderd artikel 8.1.2 van de wet doen een jeugdige of zijn ouders op verzoek of onverwijld uit eigen beweging aan het college mededeling van alle feiten en omstandigheden, waarvan hen redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat deze aanleiding kunnen zijn tot heroverweging van een beslissing aangaande een individuele voorziening.
2. Onverminderd artikel 8.1.4 van de wet kan het college een beslissing aangaande een individuele voorziening herzien dan wel intrekken als het college vaststelt dat:
 - a. de jeugdige of zijn ouders onjuiste of onvolledige gegevens hebben verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een andere beslissing zou hebben geleid;
 - b. de jeugdige of zijn ouders niet langer op de individuele voorziening of het pgb zijn aangewezen;
 - c. de individuele voorziening of het pgb niet langer toereikend is te achten;
 - d. de jeugdige of zijn ouders niet voldoen aan de voorwaarden van de in individuele voorziening of het pgb, of
 - e. de jeugdige of zijn ouders de individuele voorziening of het pgb niet of voor een ander doel gebruiken dan waarvoor het is bestemd.
3. Een beslissing tot verlening van een pgb kan worden ingetrokken als blijkt dat het pgb binnen 6 maanden na uitbetaling niet is aangewend voor de bekostiging van de voorziening waarvoor deze is verleend.
4. Als het college een beslissing op grond van het tweede lid, onder a. heeft ingetrokken en de verstrekking van de onjuiste of onvolledige gegevens opzettelijk heeft plaatsgevonden, kan het college van degene die opzettelijk onjuiste of onvolledige gegevens heeft verschaft geheel of gedeeltelijk de geldswaarde vorderen van de ten onrechte genoten individuele voorziening of het ten onrechte genoten pgb.
5. Het college onderzoekt uit het oogpunt van de kwaliteit van de geleverde zorg, al dan niet steekproefsgewijs, de bestedingen van de pgb's.

Artikel 9. Verhouding prijs en kwaliteit aanbieders jeugdhulp en uitvoerders kinderschermingsmaatregelen en jeugdreclassering.

Het college houdt, in het belang van een goede prijs-kwaliteitverhouding bij de vaststelling van de tarieven die het hanteert voor door derden te leveren jeugdhulp of uit te voeren kinderschermingsmaatregelen of reclassering, rekening met:

- a. de aard en omvang van de te verrichten taken;
- b. de voor de sector toepasselijke CAO-schalen in relatie tot de zwaarte van de functie;
- c. een redelijke toeslag voor overheadkosten;
- d. een voor de sector reële mate van non-productiviteit van het personeel als gevolg van verlof, ziekte, scholing en werkoverleg;
- e. kosten voor bijscholing van het personeel.

Artikel 10. Vertrouwenspersoon

1. Het college zorgt ervoor dat jeugdigen, ouders en pleegouders een beroep kunnen doen op een onafhankelijke vertrouwenspersoon.
2. Het college wijst jeugdigen, ouders en pleegouders erop dat zij zich desgewenst kunnen laten bijstaan door een onafhankelijke vertrouwenspersoon.

Artikel 11. Klachtregeling

Het college stelt een regeling vast voor de afhandeling van klachten van jeugdigen en ouders die betrekking hebben op de wijze van afhandeling van meldingen en aanvragen als bedoeld in deze verordening.

Artikel 12. Inspraak en medezeggenschap

1. Het college betreft de ingezetenen van de gemeente bij de voorbereiding van het beleid betreffende jeugdhulp overeenkomstig de krachtens artikel 150 van de Gemeentewet gestelde regels met betrekking tot de wijze waarop inspraak wordt verleend.
2. Het college stelt cliënten en vertegenwoordigers van cliëntgroepen vroegtijdig in de gelegenheid voorstellen voor het beleid betreffende jeugdhulp te doen, advies uit te brengen bij de besluitvorming over verordeningen en beleidsvoorstellen betreffende jeugdhulp, en voorzien hen van ondersteuning om hun rol effectief te kunnen vervullen.
3. Het college zorgt ervoor dat ingezetenen kunnen deelnemen aan periodiek overleg, waarbij zij onderwerpen voor de agenda kunnen aanmelden en dat zij worden voorzien van de voor een adequate deelname aan het overleg benodigde informatie en ondersteuning.
4. Het college stelt nadere regels vast ter uitvoering van het tweede en derde lid.

Artikel 13. Hardheidsclausule

Het college kan in bijzondere gevallen ten gunste van de jeugdige of zijn ouders afwijken van de bepalingen in deze verordening als toepassing van deze bepalingen leidt tot onbillijkheden van overwegende aard.

Artikel 14. Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2015.
2. Deze verordening wordt aan gehaald als: Verordening Jeugdhulp Bloemendaal 2015.

Toelichting op de Verordening jeugdhulp Bloemendaal 2015

Algemeen

Deze verordening geeft uitvoering aan de Jeugdwet. De wet maakt onderdeel uit van de bestuurlijke en financiële decentralisatie van de jeugdzorg, de jeugd-ggz, de zorg voor verstandelijk beperkte jeugdigen en de begeleiding en persoonlijke verzorging van jeugdigen, naar de gemeenten. Daarnaast wordt met de wet een omslag gemaakt van een stelsel, gebaseerd op een wettelijk recht op zorg, naar een stelsel, op basis van een voorzieningenplicht voor gemeenten, vergelijkbaar met de manier waarop dit in de gewijzigde Wet maatschappelijke ondersteuning is geregeld. Het wettelijk recht op jeugdzorg en individuele aanspraken op jeugdzorg worden hierbij vervangen door een voorzieningenplicht waarvan de aard en omvang in beginsel door de gemeente worden bepaald. Het doel van het jeugdzorgstelsel blijft echter onverminderd overeind: jeugdigen en ouders krijgen bij hun situatie, waar nodig, tijdig passende hulp, met als uitgangspunt het versterken van de eigen kracht van de jongere en het zorgend en probleemoplossend vermogen van het gezin.

De Jeugdwet schrijft in de artikelen 2.9, 2.10 en 2.12 voor dat de gemeenteraad per verordening in ieder geval regels opstelt:

1. over de door het college te verlenen individuele- en overige jeugdhulpvoorzieningen;
2. met betrekking tot de voorwaarden voor toekenning, de wijze van beoordeling van en de afwegingsfactoren bij een individuele voorziening;
3. over de wijze waarop de toegang tot en toekenning van een individuele voorziening wordt afgestemd met andere voorzieningen op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning, werk en inkomen;
4. over de wijze waarop de hoogte van een persoonsgebonden budget wordt vastgesteld;
5. voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een individuele voorziening op persoonsgebonden budget, alsmede van misbruik of oneigenlijk gebruik van de Jeugdwet;
6. over de wijze waarop ingezetenen worden betrokken bij de uitvoering van de Jeugdwet;
7. ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit van jeugdhulp, kinderbeschermingsmaatregelen of jeugdreclassering, ten aanzien waarvan het college de uitvoering van de Jeugdwet door derden laat verrichten. Hierbij dient rekening te worden gehouden met de deskundigheid van de beroepskrachten en de toepasselijke arbeidsvoorwaarden.

Artikel 2.9 van de Jeugdwet biedt ruimte om, met in achtneming van het bepaalde bij of krachtens de Jeugdwet, ook andere regels te stellen. Daarvan is met deze verordening spaarzaam gebruik gemaakt.

Daarnaast kan op grond van artikel 8.1.1, vierde lid van de Jeugdwet bij verordening worden bepaald onder welke voorwaarden de persoon aan wie een persoonsgebonden budget wordt verstrekt, de jeugdhulp kan betrekken van een persoon die behoort tot zijn sociale netwerk. Artikel 10, vierde lid van deze verordening is daar een uitwerking van.

Toeleiding naar de jeugdhulp

De toeleiding naar de jeugdhulp kan op verschillende manieren plaatsvinden.

Vrij toegankelijk

In artikel 2 van de verordening is onderscheid gemaakt tussen individuele (niet vrij-toegankelijke) en overige (vrij-toegankelijke) voorzieningen. Voor een deel van de hulpvragen kan worden volstaan met een vrij-toegankelijke voorziening. De jeugdige en zijn ouders kunnen hier gebruik van maken zonder verwijzing van een arts of besluit van de gemeente. Zij kunnen zich hiervoor rechtstreeks wenden tot een jeugdhulpaanbieder.

Toegang jeugdhulp via de gemeente

Een hulpvraag van een jeugdige of zijn ouders kan ook bij de gemeente binnen komen. Het college beslist, in overleg met de jeugdige of zijn ouders, welke hulp passend is.

In een gesprek tussen een door de gemeente ingezette deskundige en de jeugdige of zijn ouders wordt bekeken wat de jeugdige of zijn ouders zelf, eventueel met hulp van hun sociale netwerk, aan het probleem kunnen doen. Als aanvullend daarop een voorziening nodig is wordt eerst bekeken of kan worden volstaan met een overige voorziening of dat een individuele voorziening meer passend is. In het geval een individuele voorziening nodig is neemt de deskundige namens het college een besluit en verwijst hij de jeugdige of zijn ouders door naar een gespecialiseerde jeugdhulpaanbieder.

Toegang via de huisarts, de jeugdarts en de medisch specialist

Jeugdhulp is ook toegankelijk na verwijzing door een huisarts, een jeugdarts of een medisch specialist. Na een verwijzing staat echter nog niet vast welke specifieke behandeling nodig is. Een jeugdige of zijn ouders kunnen terecht bij een jeugdhulpaanbieder waarbij de gemeente heeft ingekocht. In de praktijk zal de jeugdhulpaanbieder, na doorverwijzing, beoordelen welke behandelmethodes (en de omvang en de duur daarvan) het meest passend is. De jeugdhulpaanbieder dient zich daarbij te houden aan de afspraken die hij, in het kader van de contractrelatie, met de gemeente heeft gemaakt. Het betreft afspraken met betrekking tot de wijze waarop de gemeente invulling kan geven aan zijn regierol en de omvang van het hulpverleningspakket. Het betreft tevens afspraken over afstemming tussen de gemeente en artsen inzake doorverwijzing en behandeling, waarbij de integrale benadering: 1 gezin, 1 regisseur, 1 plan, uitgangspunt is. Daarnaast zal de jeugdhulpaanbieder uiteraard rekening moeten houden met de regels die de gemeente bij verordening heeft gesteld. In artikel 2, tweede lid van de verordening is geregeld welke individuele voorzieningen beschikbaar zijn.

Toegang via de gecertificeerde instelling, de kinderrechter, het openbaar ministerie en de directeur of de selectiefunctionaris van de justitiële jeugdinrichting.

Tevens is er toegang tot de jeugdhulp via een gecertificeerde instelling, de kinderrechter, het openbaar ministerie en de directeur of de selectiefunctionaris van een justitiële jeugdinrichting. Een gecertificeerde instelling is verplicht, alvorens te bepalen welke hulp moet worden geboden in het kader van een door de rechter opgelegde kindbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering, te overleggen met de gemeente. Kostenafweging kan onderdeel van het overleg zijn. De gemeente is gehouden de jeugdhulp in te zetten die deze partijen nodig achten ter uitvoering van een kindbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering. In de beslissing tot een kindbeschermingsmaatregel, zoals een ondertoezichtstelling of gezagsbeëindiging, bepaalt de kinderrechter, op advies van de Raad voor de kindbescherming, welke gecertificeerde instelling de maatregel zal uitvoeren. De Raad voor de kindbescherming stemt met het college af welke gecertificeerde instelling het meest aangewezen is de maatregel uit te voeren. De Raad voor de kindbescherming en het college leggen de wijze van samenwerken vast in een protocol. Deze toegang is geregeld in de Jeugdwet.

Toegang via het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling (AMHK)

Het AMHK geeft advies inzake vermoedens en concrete gevallen van huiselijk geweld en kindermishandeling. Naar aanleiding van een melding onderzoekt het AMHK of sprake is van kindermishandeling, motiveert zo nodig ouders tot het accepteren van jeugdhulp en legt daartoe contacten met de hulpverlening. De toegang tot het AMHK is geregeld in de Jeugdwet.

Artikelsgewijs

Artikel 1. Begripsbepalingen

Onder het begrip 'andere voorziening' wordt in deze verordening verstaan een voorziening die niet wordt getroffen op grond van de Jeugdwet, maar in het kader van zorg, maatschappelijke ondersteuning, onderwijs en werk en inkomen. In artikel 2 is opgenomen welke vormen van 'overige voorzieningen' en 'individuele voorzieningen' beschikbaar zijn.

Er is een beperkt aantal begripsbepalingen opgenomen omdat de meeste begrippen reeds in de wet zijn gedefinieerd. De begripsbepalingen uit de wet zijn van overeenkomstige toepassing. Een specifieke aanvulling is het afwegingskader. Dit is een instrument dat regionaal is afgestemd, en waarmee de CJG coaches zullen werken. Hiermee wordt een zorgvuldig en transparant proces van afweging gewaarborgd. Ook wordt hiermee invulling gegeven aan de insteek om ook in kaart te brengen wat de mogelijkheden zijn vanuit eigen kracht van een gezin en het netwerk er om heen.

Artikel 2. Vormen van jeugdhulp

De voorzieningen die de gemeente biedt op het terrein van jeugd kunnen zowel vrij toegankelijk als een individuele voorziening zijn. Met een individuele voorziening zal doorgaans meer gespecialiseerde zorg kunnen worden geboden. De gemeente bepaalt welke hulp vrij toegankelijk is en welke niet. Het college, of de huisarts, de medisch specialist, de jeugdarts of de jeugdhulpaanbieder beoordeelt of bij een hulpvraag kan worden volstaan met een vrij toegankelijke, overige voorziening, of dat een individuele voorziening voorliggend is.

Algemene, vrij toegankelijke voorzieningen in de gemeente zijn bijvoorbeeld activiteiten zoals trainingen, jeugdgezondheidszorg en ondersteuning door vrijwilligers. Deze worden in meer of mindere mate gefaciliteerd door de gemeente. Onder algemene voorziening kan ook worden begrepen het gemeentelijk loket, waar jeugdigen, hun ouders of andere betrokkenen bij deskundigen van het Centrum voor Jeugd en Gezin terecht kunnen voor een hulpvraag of adviesvraag.

De niet vrij-toegankelijke individuele voorzieningen zijn de voorzieningen die vallen onder specialistische hulp zoals bedoeld in artikel 2, tweede lid. Het gaat om situaties waarin ernstige of complexe problemen zijn en waarvoor meer of andere hulp nodig is, dan waarin het team van CJG coaches kan voorzien. Voorbeelden van specialistische hulp zijn ambulante jeugdhulp (geestelijke gezondheidszorg, hulp aan (licht) verstandelijk beperkten en Jeugdzorg). De hulp kan groepsgericht en individueel zijn, zowel kort- als langdurend. Bij residentiële zorg vindt de hulp aan kinderen en jeugdigen (tijdelijk) dag en nacht plaats buiten hun eigen omgeving. Dat kan op vrijwillige of gedwongen basis (Jeugdzorg plus) zijn.

In artikel 2 zijn de hoofdcategorieën van zorg benoemd ingedeeld naar het huidige verzekeringsstelsel. Dat zijn: 2.1: de Jeugd GGZ (zorgverzekeringswet), 2.2: Provinciale Jeugdzorg en 2.3: de AWBZ zorg voor kinderen en jeugdigen tot 18 jaar.

Als aparte zorg is 2.4: multifocale zorg opgenomen. Dit is een vernieuwende vorm van zorg waarbij jeugdzorg en jeugd-GGZ gecombineerd worden om de hulp beter op de jeugdige/het gezin af te stemmen en de bereikbaarheid van de hulp te vergroten.

Het meldpunt Veilig Thuis geeft advies over vermoedens en gevallen van huiselijk geweld en kindermishandeling, onderzoekt indien nodig op basis van een melding of er sprake is van kindermishandeling, motiveert zo nodig ouders tot het accepteren van jeugdhulp en leidt toe naar de CJG coach of De Beschermingstafel (= toegang tot het gedwongen kader, waar besproken wordt of hulp via drang nog mogelijk is of een onderzoek of maatregel ingezet moet worden). Vanuit het meldpunt Veilig Thuis wordt niet rechtstreeks doorverwezen naar niet-vrij toegankelijke individuele jeugdhulpverlening.

De raad bepaalt welke vormen van individuele voorzieningen beschikbaar zijn en het college stelt bij nadere regeling vast welke concrete voorzieningen het betreft.

Artikel 3. Toegang jeugdhulp via de huisarts, medisch specialist of jeugdarts

In artikel 2.6, eerste lid aanhef en onder g. van de wet is bepaald dat het college er verantwoordelijk voor is dat jeugdhulp ook toegankelijk is na verwijzing door een huisarts, medisch specialist of jeugdarts. Dit geldt zowel voor de vrij-toegankelijke (overige) voorzieningen als voor de niet vrij-toegankelijke voorzieningen. Met een verwijzing heeft de hulpvrager toegang tot de jeugdhulp. In de praktijk zal het de jeugdhulpaanbieder (bijv. de jeugdpsychiater, de gezinswerker, de orthopedagoog) zijn die na verwijzing beoordeelt welke hulp precies nodig is. Deze bepaalt, in overleg met de jeugdige of zijn ouders, de inhoud, vorm, omvang en duur van de hulp. Het college legt de te verlenen individuele voorziening, dan wel het afwijzen daarvan, vast in een beschikking. Voor alle beslissingen wordt een beschikking afgegeven, waartegen bezwaar en beroep mogelijk is. Daarmee geniet een hulpvrager de hem toekomende rechtsbescherming.

Artikel 4. Toegang tot jeugdhulp via de gemeente

Artikel 4 regelt de toegang tot een individuele voorziening via de gemeente. Dit ter uitvoering van artikel 2.9 aanhef en onder a. van de wet, waarin is bepaald dat de raad bij verordening in ieder geval regels stelt over de door het college te verlenen individuele voorzieningen en overige voorzieningen, met betrekking tot de voorwaarden voor toekenning en de wijze van beoordeling van, en de afwegingsfactoren bij een individuele voorziening.

In de algemene toelichting is erop gewezen dat een jeugdige of zijn ouders onder de Jeugdwet geen wettelijke recht en geen individuele aanspraak hebben op jeugdzorg. Daarentegen rust op de gemeente een voorzieningsplicht, waaruit mede voortvloeit dat de jeugdige of zijn ouders recht hebben op een zorgvuldige toegangsprocedure.

De procedureregels zijn niet van toepassing op de toegang tot een overige voorziening.

Op grond van het uitgangspunt om te komen tot flexibele inzet waarbij de kennis van de professionals centraal staat, is ervoor gekozen om een besluit inzake een verwijzing naar individuele jeugdzorg (of een afwijzing daarvan) niet altijd automatisch vast te leggen in een

beschikking, maar wel altijd wanneer belanghebbenden er om vragen. Op deze wijze blijft de rechtszekerheid die een belanghebbende aan een schriftelijke beschikking kan ontlenen, onaangetaast. Daarnaast zal ook altijd een beschikking worden afgegeven wanneer er een pgb wordt verstrekt, wanneer toeleiding via de gemeente naar een niet vrij toegankelijke vorm van jeugdhulpverlening op aanvraag van de ouders en/of jeugdige wordt afgewezen, en wanneer dit noodzakelijk is voor het juridisch proces.

Artikel 5 . Toegang jeugdhulp via de gecertificeerde instelling of kantonrechter.

Een andere ingang tot de jeugdhulp is via de gecertificeerde instelling, de kinderrechter, het openbaar ministerie en de selectiefunctionaris of directeur van de justitiële jeugdinrichting. De gecertificeerde instelling is verplicht om bij de bepaling van de in te zetten jeugdhulp in het kader van een door de rechter opgelegde kinderbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering te overleggen met de gemeente.

Artikel 6. Inhoud beschikking

Als de jeugdige of zijn ouders een formele aanvraag indienen dient het college een beschikking af te geven, waartegen op grond van de Algemene wet bestuursrecht bezwaar en beroep open staat. Uitgangspunt van de wet is dat de jeugdige of zijn ouders een voorziening 'in natura' wordt verstrekt. De jeugdige of zijn ouders kunnen het college echter ook verzoeken een pgb toe te kennen.

In de beschikking wordt alleen, ter informatie, opgenomen dat een ouderbijdrage is verschuldigd (vierde lid). De vaststelling en inning van de bijdrage geschiedt door het bestuursorgaan dat daar namens de gemeente mee is belast.

Artikel 7. Regels pgb

Bij nota van wijziging (Kamerstukken II 2013/14 33684, nr. 11, artikel MM) is de regeling in artikel 8.1.1 van de wet voor het pgb aangepast aan de verwante regelgeving met betrekking tot de maatschappelijke ondersteuning. In deze regeling stond dat een pgb slechts wordt verstrekt als aan de in het derde lid gestelde voorwaarden is voldaan. Bij amendement van Bergkamp/Voortman (Kamerstukken II 2013/14 33 684, nr. 109) is het woord 'slechts' geschrapt omdat dit een onnodige en overbodige inperking van het recht op een pgb leek te suggereren.

In artikel 8.1.1, vijfde lid, onder a. van de wet is bepaald dat het college een pgb kan weigeren voor zover de kosten van het betrekken van de jeugdhulp van derden hoger zijn dan de kosten van de individuele voorziening. Zo wordt voorkomen dat inkoopvoordelen zouden wegvallen als te veel personen zelf ondersteuning willen inkopen met een pgb. Een pgb is gemiddeld genomen ook goedkoper dan zorg in natura omdat er geen, of in ieder geval minder overheadkosten hoeven te worden meegerekend. De maximale hoogte van een pgb is in de verordening begrensd op de kostprijs van de in de betreffende situatie goedkoopst adequate voorziening.

Het tweede tot en met vierde lid berusten op artikel 2.9, onder c. van de wet, waarin is bepaald dat in de verordening in ieder geval wordt opgenomen op welke wijze de hoogte van het pgb wordt vastgesteld.

Artikel 8. Nieuwe feiten en omstandigheden, herziening, intrekking of terugvordering

Deze bepaling is een uitwerking van de bij nota van wijziging (Kamerstukken II 2013/14 33 684, nr. 11, artikel D) ingevoerde verplichte delegatiebepaling van artikel 2.9, onder d. van de wet. Daarin is bepaald dat de gemeente bij verordening regels stelt voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een individuele voorziening, alsmede van misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet.

Ook met deze bepaling wordt beoogd de regelgeving te standaardiseren en in overeenstemming te brengen met de regelgeving met betrekking tot maatschappelijke ondersteuning.

In de toelichting op de nota van wijziging is voorts vermeld dat het tot de gemeentelijke verantwoordelijkheid behoort misbruik van de voorzieningen te voorkomen en, waar nodig, op te treden tegen onterecht gebruik van de voorzieningen of pgb's.

Een zorgvuldig gebruik van collectieve middelen is immers wezenlijk voor het draagvlak daarvan. De tekst van de artikelen 8.1.2 tot en met 8.1.4 van de wet is beperkt tot het pgb.

In het vierde lid van dit artikel is, ter uitwerking van de delegatiebepaling van 2.9, onder d. van de wet, de reikwijdte van de bepaling uitgebreid tot de individuele voorziening in natura.

Hiervoor kan ook steun worden gevonden in de toelichting bij artikel 8.1.2 van de wet. Daarin is vermeld dat het uitgangspunt van de inlichtingenplicht is dat van een jeugdige en zijn ouders aan wie een individuele voorziening of een pgb is verstrekt, kan worden verlangd dat zij het college voldoende gegevens en inlichtingen verstrekken, om het college in staat te stellen te beoordelen of een beroep op die individuele voorziening of het pgb terecht is gedaan.

Als het de jeugdige of zijn ouders redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat er feiten en omstandigheden, of daarin opgetreden wijzigingen, zijn die van invloed kunnen zijn op de toekenning van een individuele voorziening of een pgb, dienen zij dit het college onverwijld te melden. Verstrekken zij niet onverwijld uit eigen beweging of op verzoek van het college alle gevraagde inlichtingen of bewijsstukken, dan heeft dat gevolgen voor de toekenning van de voorziening of het pgb. Het college kan, niet alleen bij een aanvraag, maar ook op een later moment, informatie en bewijsstukken van een belanghebbende vragen.

Het tweede lid is een uitwerking van artikel 8.1.4 van de wet. Ook hierin is de tot het pgb beperkte reikwijdte van artikel 8.1.4 van de wet, op grond van artikel 2.9, onder d. van de wet uitgebreid tot de individuele voorziening in natura.

Artikel 9. Verhouding prijs en kwaliteit aanbieders jeugdhulp en uitvoerders kinderschermingsmaatregelen en jeugdreclassering.

In artikel 2.11, eerste lid van de wet is bepaald dat het college de uitvoering van de wet, behoudens de vaststelling van de rechten en plichten van de jeugdige of zijn ouders, kan laten verrichten door derden.

Op grond van artikel 2.12 van de wet moeten voor gevallen, waarin ten aanzien van jeugdhulp, kinderschermingsmaatregelen of jeugdreclassering door derden hulp wordt verleend, bij verordening regels worden gesteld ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van de jeugdhulp en de kwaliteit daarvan. Daarbij moet rekening worden gehouden met de deskundigheid van de beroepskrachten en de toepasselijk arbeidsvoorwaarden.

Om te voorkomen dat er alleen gekeken wordt naar de laagste prijs voor de uitvoering worden in dit artikel een aantal andere aspecten genoemd waarmee het college ook rekening dient te houden. Hiermee wordt bereikt dat een beter beeld ontstaat van de reële kostprijs voor de activiteiten die het college door aanbieders laat uitvoeren. Uitgangspunt is dat de aanbieder kundig personeel inzet tegen arbeidsvoorwaarden die passen bij de vereiste vaardigheden.

Artikel 10. Vertrouwenspersoon

In artikel 2.6, eerste lid, onder f. van de wet is bepaald dat het college ervoor verantwoordelijk is dat jeugdigen, hun ouders of hun pleegouders een beroep kunnen doen op een vertrouwenspersoon. Met de vertrouwenspersoon wordt een functionaris bedoeld zoals die momenteel ook werkzaam is binnen de jeugdzorg. Onafhankelijkheid, beschikbaarheid en toegankelijkheid zijn belangrijke factoren (wettelijke vereisten) voor de goede invulling van deze functie.

De wet adresseert het college rechtstreeks en vraagt niet hierover bij verordening een regeling op te stellen. De bepaling uit de wet kan toch in de verordening worden opgenomen met de bedoeling in de verordening een compleet beeld te geven van de rechten en plichten van jeugdigen en hun ouders. Bij algemene maatregel van bestuur wordt een nadere uitwerking gegeven van de taken en bevoegdheden van de vertrouwenspersoon.

Artikel 11. Klachtregeling

Dit artikel regelt het gemeentelijke klachtrecht inzake jeugdhulp.

Hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht bevat een uitgebreide klachtregeling inzake klachten tegen bestuursorganen en personen die onder hun verantwoordelijkheid werkzaam zijn. In deze verordening kan daarom met een enkele bepaling worden volstaan.

De klachtmogelijkheid tegenover de aanbieder is geregeld in artikel 4.2.1 e.v. van de wet. In de regel zal eerst de aanbieder worden aangesproken bij klachten over de wijze van behandeling. Pas als de klacht niet bevredigend wordt afgehandeld, of als de klacht het handelen van een gemeenteambtenaar betreft, komt de gemeentelijke klachtregeling in beeld.

Artikel 12. Inspraak en medezeggenschap

In dit artikel zijn bepalingen opgenomen over inspraak en medezeggenschap bij de gemeente. De mogelijkheid tot inspraak en medezeggenschap bij de aanbieder is geregeld in artikel 4.2.4 e.v. van de wet.

Op grond van artikel 2.10 van de wet in samenhang met artikel 2.1.3, derde lid van de Wmo 2015 is de gemeente verplicht een regeling op te stellen inzake inspraak en medezeggenschap.

In artikel 2.10 worden de artikelen 2.1.3, derde lid en 2.5.1 (jaarlijks cliëntervaringsonderzoek) van de Wmo 2015 van overeenkomstige toepassing verklaard. Ingevolge artikel 2.1.3, derde lid van de Wmo 2015 dient bij verordening te worden bepaald op welke wijze ingezetenen worden betrokken bij de uitvoering van de wet.

In het eerste lid is verwezen naar de krachtens artikel 150 van de Gemeentewet vastgestelde inspraakverordening. Hierdoor wordt gewaarborgd dat eenzelfde inspraakprocedure geldt voor het jeugdhulpbeleid. De inspraak geldt niet alleen voor belanghebbenden maar voor alle ingezetenen. Dit is uitdrukkelijk de bedoeling van de wetgever, omdat iedereen op enig moment aangewezen kan raken op ondersteuning.
Met het vierde lid wordt het college opgedragen nadere regels vast te stellen.

Artikel 13. Hardheidsclausule

Dit artikel geeft het college de bevoegdheid van deze verordening af te wijken in zeer schrijnende gevallen, die bij de totstandkoming van deze verordening niet zijn voorzien en waarvoor, op grond van de verordening, geen passende voorziening mogelijk is.